

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

53-1

BRNO 2012

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 53
Volume 53

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Alice Del Maschio

Software
Software

Adobe InDesign CS5

Fotografie na obálce
Cover Photography

Prusiek, lok. 25. Hrob č. 22, zlato (viz obr. 6. na str. 78)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2012
Náklad 400 ks

Časopis je na seznamu neinpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2012 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Obr. 13. Pozořice. Zásobní jáma se zachovanou vrstvou obilí na dně.

Abb. 13. Pozořice. Vorratsgrube mit erhaltener Getreideschicht auf dem Boden.

mických nádob bohužel dovolují jen rámcové zařazení hospodářského objektu do střední až mladší doby bronzové.

Michal Přichystal

Resumé

Pozořice (Bez. Brno-venkov). Bei der Rettungsgrabung im südwestlichen Teil der Gemeinde wurde eine mittel- oder jungbronzezeitliche Vorratsgrube mit der Getreideschicht auf dem Boden entdeckt.

PUSTIMĚŘ (OKR. VYŠKOV)

„Pod Grefty“. Střední doba bronzová. Ojedinelý náález. Povrchový průzkum.

V říjnu 2011 daroval M. Pospíšil Muzeu Vyškovska bronzovou sekerku (obr. 14.), kterou našel za pomoci detektoru kovů na poli východně od Pustiměře v trati „Pod Grefty“. Jedná se o 8,9 cm dlouhý fragment sekery se srdcovitým schůdkem a vějířovitým břitem. Sekera má uraženou týlní část. Zachovala se pouze její břítová část (7,3 cm dlouhá) a část schůdku. Ani břit však není úplný. Na jedné straně je uštípnutý. Jeho maximální šířka je 5,3 cm.

Resumé

Pustiměř (Bez. Vyškov), „Pod Grefty“. Mittlere Bronzezeit. Einzelfund. Oberflächensammlung.

Klára Rybářová

ROŠTÍN (OKR. KROMĚŘÍŽ)

Intravilán obce. KLPP - slezská fáze. Sídliště. Záchranný výzkum.

V průběhu prací při rekonstrukci průtahu v Roštíně (blíže viz. kap. doba laténská) byla zachycena kruhová jáma z období slezské fáze lužických popelnicových polí. Přepálená výplň objektu poskytla mimo zlomky kerami-

ky a spálené zvířecí kosti také kolekci větších hliněných závaží (několik z nich se však při vlastní exkavaci rozpadla v hliněnou drť), která patrně souvisí s užíváním kalcovského stavu.

Ivan Čížmář

Resumé

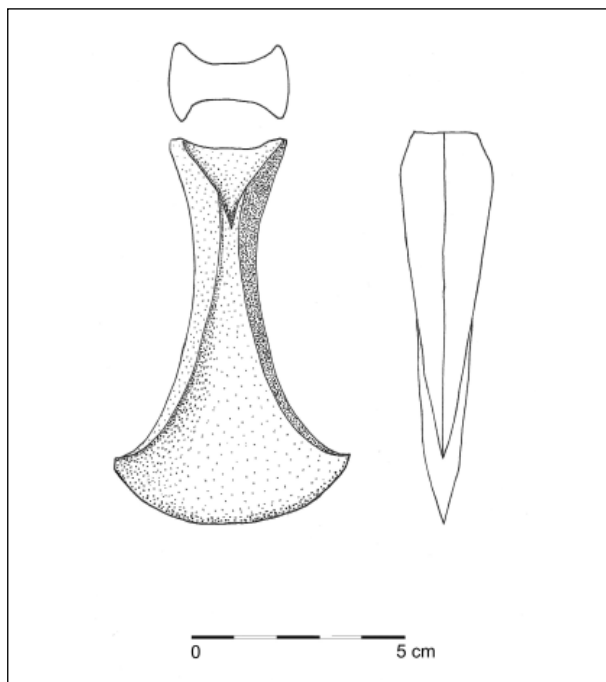
Roštín (Bez. Kroměříž). Innenbereich. Urnenfelder-kultur (Schlesischer Phase). Siedlung. Rettungsgrabung.

SUDICE (K. Ú. SUDICE U BOSKOVIC, OKR. BLANSKO)

„Panina louka“, parcela č. 533/1. UK, KLPP. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Ve dnech 7. 7. až 4. 8. 2011 uskutečnili pracovníci ÚAPP Brno, v.v.i., záchranný archeologický výzkum na parcele č. 533/1 v trati „Panina louka“ v souvislosti s budováním nového rybníka (S-JTSK 589676.25:1125779.48). Uvedená trať se rozkládá v jižní části katastru, přibližně 500 m jihovýchodně od hospodářského dvora Pastvisko. Pod odstraňovanými náplavovými vrstvami o mocnosti zhruba 1 m bylo přibližně uprostřed této tratě zachyceno celkem 8 kostrových hrobů únětické kultury a 3 žárové hroby lužické kultury. Dosud neznámá lokalita se nachází v nadmořské výšce okolo 350 m, v rovinatém inundčním terénu po pravé straně stávajícího zregulovaného koryta potoka Semíč. Její přesná poloha je na ZM ČR 1 : 10 000, list 24-23-01 určena krajními body o souřadnicích 61:140, 65:141, 63:138 a 65:138 mm od Z:J s. č.

Odkryté hroby představují patrně jen malý zlomek z předpokládané mnohem rozsáhlejší nekropole. Odhalení dalších celků však bránila vrstva tmavého zkulturněho sedimentu, která byla ponechána na dně rybníka a překrývala vlastní podloží. Navíc jakékoliv sondážní či

Obr. 14. Pustiměř-Grefty. Bronzová sekerka.

Abb. 14. Pustiměř-Grefty. Bronzeaxe.

výkopové práce na lokalitě nesmírně komplikovala spodní voda (obr. 15.), jejíž hladina se nacházela těsně pod úrovní sníženého terénu.

Kostrové hroby nositelů únětické kultury byly většinou ještě v pravěku značně poznamenány druhotným (vykradačským?) zásahem, při němž byla zpřeházena či

Obr. 15. Sudice. Dokumentace únětického hrobu.

Abb. 15. Sudice. Dokumentation des Grabes der Aunjetitzer Kultur.

úplně odstraněna nejen hrobová výbava, ale často i lidské ostatky. Z původních milodarů se tak zachovaly především keramické nádoby a kostěné či kamenné artefakty (šídla, brousek), zatímco kovové (měděné či bronzové) předměty byly zjištěny jen výjimečně (nákrčník, náramek a vlasová ozdoba). V jednom případě se jednalo dokonce o dvojhrob, u něhož byl druhotný vkop nakonec zavalen velkými kameny. V moravském prostředí je zatím unikátním jevem ohraničení nejhlubšího, opět druhotně otevřeného hrobu kruhem z vápencových kamenů o průměru 7 m, který lze považovat nejspíše za pozůstatek pláště původní mohyly (obr. 16.).

Stejný prostor pak sloužil znovu jako pohřebiště tvůrcům lužické kultury. Jejich výhradně žárové hroby byly mělké, zapuštěné jen do již zmiňované zkulturněné vrstvy nad podloží, takže nebylo možné rozpoznat výkopy hrobových jam. Zbytky kremace byly vždy uloženy v popelnici, k níž byla přiložena jedna či více keramických nádob.

Michal Přichystal

Obr. 16. Sudice. Kruh z kamenů.

Abb. 16. Sudice. Steinkreis.

Resumé

Sudice (Kat. Sudice u Boskovic, Bez. Blansko). Bei der Rettungsgrabung in der Flur „Panina louka“ wurden Gräber der Aunjetitzer und der Lausitzer Kultur entdeckt.

TĚŠANY (OKR. BRNO-VENKOV)

Starší doba bronzová – VS. Sídliště. Záchraný výzkum. Muzeum Brněnska.

V měsíci květnu 2011 byla budována přístupová komunikace k průzkumnému vrtu v Bošovicích. Cesta procházela částečně přes katastr obce Těšany na Brněnsku. V trase komunikace byly kromě již popsaného hrobu KŠK zjištěny i sídlištní jámy náležející věteřovskému sídlišti. Jednalo se o tři menší kruhové jámy ležící na výrazném západním svahu v nadmořské výšce 230–250 m. Nadloží tvořila vrstva ornice o výšce 30–40 cm a 20 cm podorničí. Vzhledem k nestejně výšce sprašového podloží byly při skrývce odkryty pouze tyto tři jámy (500, 501, 503), ležící navíc v poměrně velké vzdálenosti od sebe. Mělké kruhové jámy 500 a 503 obsahovaly typickou keramiku ze starší doby bronzové. Při okraji jámy 503 se nacházel velký soubor ŠI, jednotlivé kusy byly uloženy těsně vedle sebe. Kruhová zásobní jáma 501 byla hlubší (1 m) a obsahovala bohatý soubor věteřovské keramiky.

Placha výzkumu je na ZM ČR 1 : 10 000 list 24-43-17 vymezena body: A: 430 mm od Z s.č.; 91 mm od J s.č. a B: 485 mm od Z s.č.; 61 mm od J s.č.

Blanka Mikulková

Resumé

Těšany (Bez. Brno-venkov). Věteřov Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

ÚSOV (OKR. ŠUMPERK)

„Pančava“. KLPP - lužická fáze. Sídliště. Záchraný výzkum.

V druhé polovině roku 2011 bylo během prací při výstavbě kanalizace dokumentováno polykulturní sídliště pod úsovskou místní částí Pančava, kterou tvoří ulice Pančava, Sadová a Zahradní (blíže viz kapitoly Neolit a Sředověk). V rámci rozlohy sídliště LnK bylo zaznamenáno několik, především zásobních, jam s keramickým materiálem lužické fáze kultury popelnicových polí. Jejich kyprá a výrazně tmavší výplň s četnou mazanicí, uhlíky se výrazně odlišovala od neolitické komponenty naleziště. Jedná se o první zjištěné naleziště mladší doby bronzové na katastru obce.

Miroslav Daňhel

Resumé

Úsov (Bez. Šumperk). „Pančava“. Bei Rettungsgrabung war Siedlung mit Vorratsgrube der lausitzer Phase der Lausitzer Urnenfelderkultur entdeckt.